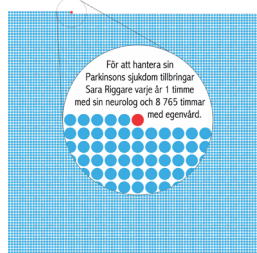

Summering av lärdomar från pilot om patientens egenkraft, Sydöstra sjukvårdsregionen

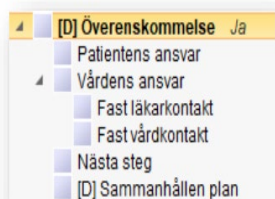
Patientens kunskapsstöd behöver:

- En nationell målbild med vägledande principer; nationell styrning och samordning av initiativ.
- Integreras med 1177 för invånaren och vårdpersonalen.
- Vara standardiserade utbud av information, tjänster och verktyg som kan anpassas efter person, behov och situation i alla delar av en vårdprocess.
- Vara lättillgängliga i vardagen och stödja livet hos personen som lever med kroniska sjukdomar.

Utgångspunkter

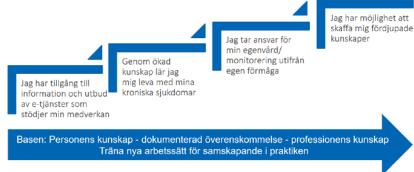

Figur 1 Ha stöd nära tillhands i vardagen för att leva ett rikt liv hemma, illustration av Sara Riggare

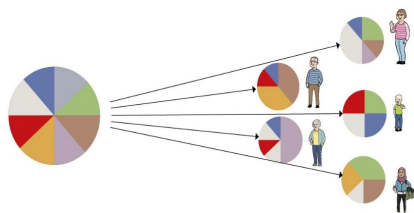

Figur 2 Information i en dokumenterad överenskommelse, Cosmic

Modell för patientens kunskapsstöd - del i dokumenterad överenskommelse

Figur 3 Arbetsmodell för patientens kunskapsstöd, Sydöstra sjukvårdsregionen

Figur 4 Standardisering-personanpassning

"Hälsa är att i glädje vara upptagen av mina livsuppgifter."

"Jag har den kunskap som gör mig trygg och som stimulerar och motiverar mig till att vara aktiv i min egen vård, omsorg och egenvård, för en god hälsa i vardagen."

Den kapabla människan En person har förmågor; vilja, värdighet, tilltro till sin egen förmåga och sårbarhet, relationer med andra. (Bengt Kristensson Ugglå, 2011)

Varje person har rätt att känna trygghet i sin hälsa, även vid sjukdom. Vilka kunskapsstöd blir viktiga när man lever med kronisk sjukdom alla dagar i veckan, figur 1? Hur kan vården stödja personer med patienterfarenhet att fördjupa sin kunskap för att kunna leva ett gott liv med så liten börda av sin sjukdom som möjligt?

Samskapad hälso-och sjukvård

En mer samskapad hälso-och sjukvård är sammanhanget för dokumenterad överenskommelse. Grundantagande: hälso-och sjukvården har mer av en tjänstelogik än produktionslogik. En service sker "alltid" i samskapande. Alltså finns samskapande redan i hälso-och sjukvården men graden av samskapande kan utvecklas och förändras och med stöd av olika metoder och interventioner. (Batalden, 2015). Samskapande är ett ömsidigt arbete med utgångspunkt från patientens behov, resurser, kunskaper och erfarenheter som tillsammans med vårdens kompetenser ska stödja god hälsa. Hur kan vården möta och omsätta patientens kunskap utifrån professionens kunskap så det uppstår samsyn och samskapande kring följsamhet för nästa steg utifrån person, situation och behov?

Dokumenterad överenskommelse

Den dokumenterade överenskommelsen ska säkerställa delaktighet, tillgänglighet, samverkan och samordning. Utgångspunkten i överenskommelsen är patientens behov, resurser och erfarenheter som tillsammans med vårdens kompetenser ger individuella överenskommelser som stöd för en god hälsa. Överenskommelsen innehåller vad som ska ske i vårdkontaktarna, när det ska ske och vem patienten kan vända sig till. Det ska vara tydligt både vad patienten och vården ska göra. Överenskommelsen dokumenteras i journalen och ska finnas tillgänglig för både vårdpersonal och patient, figur 2.

Patientens kunskapsstöd, med bas i dokumenterad överenskommelse

Precis som vårdpersonalen behöver patienten ha tillgång till olika kunskapsstöd som stödjer medverkan och ökad kunskap. Hur omsätts nästa steg i planeringen i en dokumenterad överenskommelse där det är tydligt vad patienten gör för sig själv och med hjälp av sina nätverk och vad gör vården?

Modell för patientens kunskapsstöd i fyra trappsteg

Modellen ska innehålla standardiserade utbud av kunskapsstöd till patienten/steg, figur 3. Utbudet ska kunna anpassas efter person, behov och situation.

Trappsteg 1:

Jag har tillgång till information och e-tjänster som stödjer min medverkan

- Utgå från definierade utmaningar ur patient-/närståendeerspektiv.
- Involvera personer med patient-/närståendeeerfarenhet.
- Digitalisera patientinformation och tjänsteanpassa/digitalisera vårdförlopp utifrån patientens resa. Kartlägg tjänster genom nu-/nyläge, identifiera GAP och förbättringsområden.
- Säkerställ ett standardiserat utbud av tjänster för patientinformation, e-tjänster och patientens medverkan inför- under- efter vårdkontakt, figur 5.
- Viktigt samarbete - nationella 1177-redaktionen och nationella kunskapsstyrningen (NKK).
- Granskare av 1177-texter bör ha koppling till aktuellt nationellt programområde (NPO)/nationell arbetsgrupp (NAG).
- Egengranska dokumenterade överenskommelser för att säkerställa kvalitet koppla till innehåll och värde.

Figur 5 Standardiserat utbud för information och e-tjänster inom trappsteg 1

Trappsteg 2:

Genom ökad kunskap lär jag mig leva med mina kroniska sjukdomar

- Kartlägg koncept som stödjer ökad kunskap om att leva med kroniska sjukdomar och vilka som är initierade av vården.
- Utbud av koncept behöver paketeras utifrån att vi lär på olika sätt. Ex. att lära på egen hand, med stöd av patientstöd i stöd- och behandlingsplattform, eller lära i grupp där deltagarna styr innehållet utifrån egna frågor.
- Paketera och tillgängliggör koncepten för invånaren och professionen.
- Samordna gruppbehandlingar nationellt eller sjukvårdsregionalt för att kunna starta en grupp snabbare. Det kan vara svårt att få igång en grupp med få patienter inom en och samma region.
- Samordna innehåll och design för utbildningar i Stöd- och behandlingsplattformen. Behöver utbildningarna vara vårdinitierade?
- Finns fördelar med att skapa utbildningar nationellt i stöd och behandlingsplattformen, med gemensam förvaltning, istället för sjukvårdsregional nivå?

Trappsteg 3:

Jag tar ansvar för min egenvård/egenmonitorering utifrån egen förmåga

- Kartlägg nulägesbilden över egenmonitorering.
- Samla erfarenheter, utforska och fördjupa kunskapen om egenmonitorering som kraft till samskapande/dokumenterad överenskommelse, för att stärka egenkraften – patientens ansvar-vårdens ansvar.
- Utforska hur egenmonitorering kan vara del av personanpassade kunskapsstöd i sammanhållna planering på 1177.

Trappsteg 4:

Jag har möjlighet att skaffa mig fördjupade kunskaper

- Utforska vilken roll vården/andra aktörer ska ha för att stödja patient/närstående till fördjupad kunskap.
- Säkerställ ett standardiserat utbud av tjänster för källkritisk artikelsökning och rekommendationer av litteratur.